

A „Kolozsvári Szent Imre Dalkör“-ről.

A „Kolozsvári Szent Imre Dalkör“ 1911. évi januárus hó 18.-án tartott első megalakuló gyűlésétől az 1911. évi október hó 5.-én tartott alakuló közgyűlésig.

Felolvasta: **Nagy Rezső** tanárjelölt a Dalkör tb. titkára.

T. Közgyűlés! Nevezetes a mai nap! Hiszen visszapillantást nyerrünk egy lelkes kis csapat munkájára s belepillantathatunk abba a lelkesedésbe, szeretet és összetartásba, mely megteremtette Dalkörünket, s mely összetartás és lelkesedés felemelte rövid idő alatt Kolozsvár első dalárdájává. Örömmel tölti el lelkemet az a tudat, hogy a Dalkör oly rövid idő alatt elért szép multját én ismertethetem, de viszont tartózkodásra int a tulzásokkal s a tulzott felbecsülésekkel szemben, hiszen e Dalárdának megalapítása épen az én nevemhez fűződik.

T. Közgyűlés! A „Kolozsvári Egyetemi Énekkar“ rövid egy évi működés után megszűnt. Ennek okát nem kutatom, hiszen nem tartozik hozzánk; de hogy hiányát nagyon éreztük, példa volt rá a „Kolozsvári Dalkör“, mely Egyetemünk igen sok hallgatójának helyet adott kebelében, hogy kivehessék részöket a magyar zenei kultúra fejlesztéséből. Tizenegyed magammal én is benne voltam, miután az Egyetemi Énekkarral nem boldogultunk és sajnos, azonban vágyainkat itt sem láttuk kielégítve, mert nem elégíthette ki, hiszen nemsokára a részvétlenség miatt megszűnt. És a „Kolozsvári Dalkörnek ez a felbomlása adta meg az eszmét nekem, megpróbálkozni azzal, ami igen soknak nem sikerült, s a Kolozsvári Dalkörben látott részvétlenség bátorított fel engem még inkább arra, hogy egy Dalkört teremtve, a társadalom első ifjúságát az egyetemi polgárokat hívjam fel részvételre. S ez sikerült, mert f. évi januárus hó 18.-án megalakultunk „Kolozsvári Szent Imre Dalkör“ elnevezés alatt.

Nemsokára munkánk is elég könnyen ment. Volt lelkes karnagyunk, Zsigmond Ferenc tanítóképzői tanár úr személyében, aki

odahagyta a Kolozsvári Dalkört csak azért, hogy, amint mondotta, az ifjúság lelkes vezetője lehessen. Nem sajnált időt, fáradságot. Nem sajnálta az anyagi áldozatokat, hogy kis csapatunk ügyét minél előbbre vihesse. Az ő közbenjárásának köszönhetjük, hogy ingyen helyiségünk és zongoránk van Farkas Ödön konzervatóriumi igazgató úr jóvoltából. Így aztán nem volt más hátra, minthogy a 43 tagú lelkes csapat megkezdje működését.

Első szereplésünk Kolozsvár összes dalárdáival kapcsolatban történt, a vakok javára rendezett febr. 5-iki hangversenyen, a Nemzeti színházban. Alig hét hete, hogy megalakultunk s már is kiérdemeltük a daltestvérek elismerését precíz betanultságunkkal s a domináló nagy számmal. További időnköt önálló bemutatkozó hangversenyünk vette el. Március 5.-én volt megtartva az Uránia színpadán. Óriási volt az elismerés, amit zenei körökben a Dalkör aratott s azt hiszem nem igen van másfél hónapos multu dalárda, mely oly erkölcsi tekintélyt szerezzen magának, mint amilyent mi szereztünk. Kötelességemnek tartom e pontnál megemlíteni, hogy Dalkörünk kebelében sikerült nekem egy férfi éneknégyest alakítanom, amelynek tagjai: 1. Rácz Zoltán, 2. Nagy Géza, 3. csekély személyem és 4. Papp Béla voltunk, s hogy a márc. 5-iki hangversenyből mi is kivettük részünket. Ezek után megcsináltuk a Dalkör alapszabályait; fölkértük elnökünknek Lázár István grófot; szerződünk némi csekély anyagi támogatásért a Szentferencrendi zárdával, összesen nyolc, részint templomi; részint pedig alkalmi szereplésre s nemsokára vágatva haladtunk előre a működés terén. Március 14.-én este énekeltünk a Kolozsvári Szent Imre Egyesület márciusi ünnepélyén az egyesület helyiségében; 19.-én d. u. pedig a Keresztény szociálisták ünnepélyen vettünk részt, a Ferencrendi zárdá ősi nagytermében. 25.-én ugyanott szerepeltünk a Liliom-ünnepélyen s ugyanakkor a Dalkör éneknégyese Marosvásárhelyt aratta sikereit. Április 9.-én virágvasárnapján misét énekeltünk passioval, Nagypénteken passiot, husvét első napján misét. Április 22.-én este a Szentferencrendi-templomban a zene-konzervatórium által rendezett egyházi hangversenyen a férfikart adtuk s énekeltük Farkas Ödön miséjét. Május 6.-án a zenekonzervatóriumnak Redoutban rendezett Erkel-ünnepélyén, mint vegyeskar vettünk részt. Május 14., 25. és pünkösd napján misével szerepeltünk a Szentferencrendieknél; közben pedig május 20.-án az Egyetemi Kör által rendezett Kossuth-Estélyen nemcsak közreműködtünk;

hanem az estély közönségét is mi képeztük. Sajnos azonban, mult évi utolsó működésünket, mellyel mintegy betetőzni akartuk szereplésünket, t. i. Méltóságos elnökünknek ígért szerenádöt, dacára az alelnök úrral karöltve kifejtett fáradozásunknak, már nem tarthattuk meg tagok hiányában, hiszen junius közepe volt. Ugyancsak részint ezért, részint pedig Májláth püspök úr távolléte miatt a gyulafehérvári kirándulásunk is elmaradt.

T. Közgyűlés: Bartalus István a hatvanas évek kritikusa mondotta, hogy: az egyetemi ifjúság dalegyletének célja korántsem a szoros értelembbe vett művészet, hanem a műkedvelés, melynek fontos hivatása van. Ez a fontos hivatás pedig a magyar dal terjesztésében áll s ez a terjesztés fogja majd nemzeti zenénket föl emelni. És nézzünk csak szét a nagyvilágban Uraim! A dal nemcsak zenei kulturát teremt, hanem teremt még nagyobbat is: nemzeti érzést s ezzel kapcsolatban nemzeti egységet, amint megteremtették a Sängerbundok a Nagynémetországot. Sőt még mást is teremt a dal: balzsamirt ad a sajtó sebre s enyhíti a finn testvérek szenvedéseit az orosz önkényuralom korbácsa alatt. Példák ezek, melyek mélyen meg kell, hogy hassanak minket is. Hiszen láthatuk, hogy az intelligens vándordalososok, mint járták végig az országot s felidéztek lelkünkben a trubadurok és minuesängerek rég letűnt világának romantikáját. Fölrírták zászlójukra a finn haza és a finn faj lángoló szeretetét s dicsőséggel hordozták azt körül s annak a dicsőségnek nyomán a magyar testvérek rokonszenve s a zeneművész elismerése és csodálata követte őket.

Kedves Daltestvérek! Nekünk is van magyar zenei kulturánk. Felvehetjük a versenyt a német sängerbundokkal s a finn dalárdákkal ott, ahol egy Gaál, Lányi, Huber, Pogátschmigy és stb. van. Hiszen műdalaink formailag és technikailag oly magaslaton állanak, hogy a németek sablonos, többnyire puritán homofon stilü szerzeményei valósággal eltörpülnek mellette.

Azután ki tudja? . . . Nem lesz-e még nekünk is szükségünk balzsamirra, hogy az idegen korbácsok véres ütéseit gyógyíttgassuk, vagy nem kell-e nekünk ép ez ellen védekezve összefognunk, hogy szívet a szívvel, lelket a lélekkel épen a dal erejével kapcsoljunk egybe és lelkesedve a Sängerbundok példáján a Nagynagyarország megteremtésén dolgozzunk!

Aztán addig is Daltestvérek, míg a magyar zenei kultura hatalmas palotájának legalább egy kavicsot adhatunk, nem emel-e

fel az a tudat, hogy finn testvéreink példájára mi is vándorolhatunk, dobogóra lépünk s legvégül pedig dicsőséget szerezzünk. Hiszen valami célunk csak van, mert kell, hogy legyen cél ott, ahol olyan lelkes csapat egyesül a dal erejével, mint a Kolozsvári Szent Imre Dalkörben. És tegyük fel, hogy egyelőre ez a cél nem más, mint a testvéri összhang ápolása közöttünk, vagy csak a dalművészet némi pártolása, akkor is babérokat érdemlünk! S ha Isten segít és Ti is akarjátok, azt hiszem, hogy ennyi lelkesedés mellett a babérokat el is érjük!

A Dalkör tagjai a következők:

Elnök:

Gróf Lázár István,
országgyül. képv.

Alelnök:

Dr. P. Jánossy Béla,
erd. róm. kath. Státus titkára.

Titkár:

Nagy Rezső,
tanárjelölt.

Működő tagok:

I. Tenor.

Albert Sándor
Sz. Bakk István
Fellner Győző
Gámentzy Jenő

Kerekes J. Zoltán.
Rácz József
Rátz Zoltán
Winkle Viktor

Thuróczy Albert.

II. Tenor.

Both János
Gajdos József
Deutsek Géza

Nagy Géza.
Stein János
Winkle István

I. Bassus.

Beke István
Muth Aurél
Nagy Rezső
Nyágyuly Béla

H. Pap Gyula
Szilber Ignátz
Tóth Kálmán.
Treer József

Veress Imre.

II. Bassus

Bereczky Ernő
Berkovits Béla
Bernád Ágoston
Csergő Tamás
Dávid Géza

Élthes Endre
Gábor Elek
Gaál Dániel
Papp Béla
Treer József

Vajda Zsigmond.

Ének négyes:

Rátz Zoltán (I. tenor)
Nagy Géza (II. tenor)

Nagy Rezső (I. bassus)
Papp Béla (II. bassus)
